

Tilburg University

Televisiegeluk

van Damme, E.E.C.

Published in:
Algemeen Dagblad

Publication date:
2005

Document Version
Publisher's PDF, also known as Version of record

[Link to publication in Tilburg University Research Portal](#)

Citation for published version (APA):
van Damme, E. E. C. (2005). Televisiegeluk. *Algemeen Dagblad*.

General rights

Copyright and moral rights for the publications made accessible in the public portal are retained by the authors and/or other copyright owners and it is a condition of accessing publications that users recognise and abide by the legal requirements associated with these rights.

- Users may download and print one copy of any publication from the public portal for the purpose of private study or research.
- You may not further distribute the material or use it for any profit-making activity or commercial gain
- You may freely distribute the URL identifying the publication in the public portal

Take down policy

If you believe that this document breaches copyright please contact us providing details, and we will remove access to the work immediately and investigate your claim.

TELEVISIEGELUK

Ook op de campings in Europa rukken de schotelantennes op. Veel mensen kunnen blijkbaar geen dag zonder TV. Ze zitten voor het kastje en nemen geen deel aan sociale activiteiten. Het is hun vrije keuze. Klaarblijkelijk hebben ze niets beters te doen. Maakt TV kijken gelukkig?

Twee tijdvreterers zijn werken en slapen. Beide kosten ongeveer 8 uur per dag. We worden ertoe gedwongen, we kunnen niet zonder rust en geld. Voor velen is TV kijken nummer drie op de lijst. Een kwart van de Nederlanders kijkt minstens drie uur per dag. Vrijwillig. Klaarblijkelijk ontleent men er nut aan, anders zou men er niet zoveel tijd aan besteden. Mensen weten immers zelf het beste wat goed voor hen is, of niet?

Elk jaar worden in heel Europa ongeveer 40.000 mensen ondervraagd over hoe het er met hen voorstaat. Een belangrijke vraag is hoe tevreden men met het leven is. Wij Nederlanders zijn best tevreden en geven ons leven een dikke 7,5. Een andere vraag is hoeveel TV men kijkt. Wat blijkt? Mensen die meer TV kijken zijn minder tevreden.

Als men TV kijkt, kan men weinig andere dingen doen. Economen spreken in zo'n geval van opofferingskosten. Voor sommige groepen, bejaarden en werklozen, zijn de opofferingskosten laag. Zij kunnen met hun tijd niet veel beters doen. Voor anderen, jeugdigen en mensen met hoge inkomens, zijn de opofferingskosten juist heel hoog. Bejaarden die veel TV kijken blijken niet ongelukkiger te zijn dan anderen. Voor mensen met hoge opofferingskosten geldt dat echter wel. Zij geven hun leven slechts een 7. Het verschil is groot, vooral als men het in perspectief ziet. Wat een partner aan nut toevoegt, wordt door een TV weer weggenomen.

Klaarblijkelijk zijn mensen toch niet zo goed in staat te kiezen wat goed voor hen is. Velen van ons hebben last van zelfcontroleproblemen. Een TV is zo aangezet en levert, na wat zappen, onmiddellijk behoeftebevrediging. De korte termijnkosten zijn laag, de opbrengsten hoog. Mensen zijn slecht in staat een goede afweging tussen het nu en de toekomst te maken. We onderschatten de lange termijnkosten en kijken daarom meer TV dan goed voor ons is.

De kosten kunnen al de volgende dag zichtbaar zijn. Als we niet uitgeslapen zijn, krijgen we op het werk problemen. Belangrijker is dat TV kijken een individuele bezigheid is, het gaat

ten koste van sociale contacten. Mensen met meer sociale contacten zijn gelukkiger, in een omgeving waarin bijna iedereen TV kijkt is het echter moeilijker sociale contacten te ontwikkelen. Ten derde beïnvloedt de TV ook ons wereldbeeld.

De televisiewerkelijkheid is een andere dan de echte. Op TV is er meer geweld, zijn mensen minder te vertrouwen, zijn relaties minder stabiel, en zijn de hoofdpersonen over het algemeen materieel welvarend. Mensen die veel TV kijken geloven dat hun wereld een beetje lijkt op die van TV. Ze denken dat hun omgeving onveilig is, dat hun medemensen niet te vertrouwen zijn, dat hun partner met grote kans vreemd gaat, en dat anderen in hun omgeving meer geld te besteden hebben. De schijnwereld van TV leidt ertoe dat men de realiteit van alledag pessimistischer inschat dan deze is, en dat men er minder tevreden mee is.

Binnenkort begint Talpa met uitzenden. Veel Nederlanders loopt het water nu al in de mond. Ze kunnen nauwelijks nog wachten tot het zover is. De Mol brengt precies waar wij om vragen: korte termijn bevrediging, maar de dag erna hebben we spijt dat we ons toch weer hebben laten verleiden. Bezint eer gij begint. Als u een zwakke wilskracht hebt, kunt u de zender misschien beter helemaal niet programmeren.

Eric van Damme

(Hoogleraar economie CentER en directeur TILEC, het Tilburg Center for Law and Economics, Universiteit van Tilburg.)